

LIETUVOS STUDENTŲ SĄJUNGA

LITHUANIAN NATIONAL UNION OF STUDENTS

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2022-04-08 Nr. SR-14/22

Kopija:

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

Lietuvos universitetų rektorių konferencijai

Lietuvos kolegijų direktorių konferencijai

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ

Lietuvos studentų sąjunga įvertino Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pateiktus Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 4, 11, 21, 26, 28, 33, 35, 36, 40, 43, 44, 44¹, 44², 45¹, 46, 49, 49⁴, 50, 53, 54, 56, 57, 57¹, 58, 60, 61, 61¹, 62, 63, 63¹, 92, 94, 95, 103 ir 103¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1 straipsnio ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio ir įstatymo priedo pakeitimo įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 56¹ ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 15¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

Teikiame pastabas ir pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 2, 4, 11, 21, 26, 28, 33, 35, 36, 40, 43, 44, 44¹, 44², 45¹, 46, 49, 49⁴, 50, 53, 54, 56, 57, 57¹, 58, 60, 61, 61¹, 62, 63, 63¹, 92, 94, 95, 103 ir 103¹ straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto:

LIETUVOS STUDENTŲ SĄJUNGA

LITHUANIAN NATIONAL UNION OF STUDENTS

1. Įstatymo 33 str. 1 d. siūloma 1 mėnesiu sutrumpinti leidimų laikinai gyventi (LLG) išdavimo terminus. Tokiu atveju taikomas 4 mėn. terminas sutrumpėtų iki 3 mėn. Tačiau 3 mėn. LLG išdavimo ir 2 mėn. LLG keitimo bendra tvarka laikotarpiai vis tiek yra per ilgi, lyginant kitų šalių išdavimo trukmę (Estija 2 mėn.¹, Suomija 2 mėn.², Danija 2 mėn.³) ir apsunkina būsimų ir esamų studentų galimybes pradėti ar tęsti studijas.
2. Studentai, norintys gauti ar atnaujinti LLG, kartais susiduria su keblumais laukdami LLG išdavimo. Studentai laiku pateikę prašymą gauti LLG susiduria su atvejais, kai jų viza ar LLG pasibaigia LLG išdavimo svarstymo laikotarpiu arba LR Migracijos departamentas pateikia sprendimą išduoti LLG, bet studentas negali jo pasiimti, jei nors ir vieną dieną jo viza ar LLG yra pasibaigę. Taip pat jeigu nors vieną dieną studentas, ne dėl savo kaltės nelegaliai buvo Lietuvoje, jo visas pragyventas laikotarpis anuliuojasi, o tai reiškia, kad norint gauti nuolatinį leidimą gyventi Lietuvoje, tas pragyventas laikotarpis neįsiskaičiuos. Siūlome, kad LLG svarstymo metu studentai turėtų laikiną legalų statusą likti Lietuvoje ir jiems nereikėtų nelegaliai būti Lietuvoje arba grįžti į savo šalį. Siūlome pakeisti 28 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Užsienietis, esantis ne Lietuvos Respublikoje, prašymą išduoti leidimą laikinai gyventi pateikia per Migracijos departamento pasirinktą išorės paslaugų teikėją. Užsienietis, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtai, prašymą išduoti leidimą gyventi pateikia Migracijos departamentui, tačiau tokio prašymo pateikimas nesuteikia teisės užsieniečiui būti Lietuvos Respublikos teritorijoje **(išskyrus atvejus, kai Migracijos departamentas vėluoja išnagrinėti prašymą per nustatytą terminą)**, iki bus išnagrinėtas užsieniečio prašymas išduoti leidimą gyventi ir priimtas sprendimas.“

¹ [Visa and residence permit | Study in Estonia](#)

² [Processing times | Maahanmuuttovirasto](#)

³ [Case processing times - SIRI](#)

LIETUVOS STUDENTŲ SĄJUNGA

LITHUANIAN NATIONAL UNION OF STUDENTS

3. Aiškinamajame rašte rašoma, kad „Doktorantūros studijos trunka 4 metus, o disertacija paprastai ginama penktaisiais metais, todėl UTPĮ projekte siūloma nustatyti, kad užsieniečiams, studijuojantiems doktorantūroje, LLG būtų išduodamas dvejiems metams, o keičiamas ketveriems.“, tačiau įstatymo projekte 46 straipsnio 2 dalies 3 sakinyje išdėstytas: „Tais atvejais kai leidimas laikinai gyventi išduodamas arba keičiamas užsieniečiui, kuris studijuoja doktorantūroje, leidimas laikinai gyventi išduodamas ir keičiamas 3 metų laikotarpiui.“ Prašome peržiūrėti šį neatitikimą tarp įstatymo projekto ir aiškinamojo rašto. Siūlymą prailginti laikino leidimo gyventi trukmę tik studijuojantiems doktorantūroje laikome nelogišku, nes taip pat yra nemažai studijų programų (pvz. vientisųjų studijų, rezidentūros studijų, bakalauro iššestinių studijų) kurios taip pat trunka ilgiau negu 4 metus. Vietoje to siūlome visiems studijuojantiems taikyti studijų laikotarpio trukmės LLG terminą su papildomu automatiškai įtrauktu 6 mėn. laikotarpiu po studijų pabaigos. Siūlome pakeisti 46 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytam užsieniečiui leidimas laikinai gyventi išduodamas ir keičiamas studijų laikotarpiui, ~~bet ne ilgiau kaip ketveriems dvejiems metams.~~ Tais atvejais, kai leidimas laikinai gyventi išduodamas arba keičiamas studijų paskutinių metų laikotarpiui, ~~leidimas laikinai gyventi išduodamas arba keičiamas laikotarpiui, 6 3 mėnesiais ilgesniam negu numatomas studijų laikotarpis.~~ Šio straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 4 punktuose nurodytam užsieniečiui leidimas laikinai gyventi išduodamas mokymosi, stažuotės ar kvalifikacijos tobulinimo laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip vieneriems metams. Leidimas laikinai gyventi gali būti keičiamas, jeigu užsienietis atitinka šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas (su šio Įstatymo 26 straipsnio 3¹ dalyje nurodyta išimtimi), jeigu užsienietis, priimtas studijuoti į mokslo ir studijų instituciją pagal studijų programą (programas), yra surinkęs ne mažiau kaip 40 studijų kreditų per pastaruosius vienerius studijų metus arba yra surinkęs mažiau kaip 40 studijų kreditų per pastaruosius vienerius studijų metus ir šio Įstatymo 35 straipsnio 1¹ dalyje nustatyta tvarka nustatyta pateisinamų priežasčių, nėra nutraukęs studijų, mokymosi, stažuotės ar kvalifikacijos

LIETUVOS STUDENTŲ SĄJUNGA

LITHUANIAN NATIONAL UNION OF STUDENTS

~~tobulinimo ir studijuodamas ar mokydamasis laikosi apribojimo, nustatyto šio straipsnio 4 dalyje.~~

4. Nėra itin aišku, kaip mokslo ir studijų institucija 35 straipsnio 1¹ dalyje numatytą tvarką traktuoja, o Migracijos departamentas patvirtina pateisinamas priežastis, kada studentas nesurenka 40 studijų kreditų per metus būtinų LLG pratęsti. Tai siūlome grįsti Mokslo ir studijų įstatymu, nurodant studento teises dėl, kurių jis gali turėti mažiau negu 40 studijų kreditų per metus (pvz. individualus studijų planas, akademinės atostogos). Siūlome keisti 35 straipsnio 1¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„1¹. Sprendimą dėl atsisakymo išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi šio straipsnio 1 dalies 18 punkte nustatytu pagrindu užsieniečiui, kuris yra surinkęs mažiau kaip 40 studijų kreditų per pastaruosius vienerius studijų metus, Migracijos departamentas gali priimti tik po konsultacijų su mokslo ir studijų institucija, kurioje šis užsienietis studijuoja. Mokslo ir studijų institucija per 10 darbo dienų nuo Migracijos departamento paklausimo pateikia informaciją Migracijos departamentui apie pateisinamas priežastis, dėl kurių užsienietis yra surinkęs mažiau kaip 40 studijų kreditų per pastaruosius vienerius studijų metus, ir kitą su užsieniečio studijomis susijusią reikšmingą informaciją. **Pateisinamos priežastys pirmiausia grindžiamos studento teisėmis ir pareigomis, kaip jos numatytos Mokslo ir studijų įstatymo 62 straipsnyje.**“

5. Manome, kad baigusiam studijas studentui visais atvejais be papildomų procedūrų turėtų būti suteikiamas papildomas bent 6 mėn. laikino leidimo gyventi laikotarpis po studijų baigimo. Analogiškas laikotarpis turėtų būti taikomas ir 49² straipsnyje dėstytojams bei tyrėjams (šiuo metu taip pat, kaip ir studentams taikomas 3 mėn. laikotarpis). Siūlome pakeisti 49² straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytam užsieniečiui leidimas laikinai gyventi išduodamas 2 metams arba, jeigu jo darbo dėstytoju arba tyrėju trukmė yra mažesnė negu 2 metai, **6** 3 mėnesiais ilgesniam negu šių darbų trukmė laikotarpiui. Leidimas laikinai gyventi gali būti

LIETUVOS STUDENTŲ SĄJUNGA

LITHUANIAN NATIONAL UNION OF STUDENTS

keičiamas, jeigu užsienietis atitinka šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas ir tęsia mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus.“

Per šį patikslintą 6 mėn. laikotarpį asmenys turėtų pakankamai laiko teikti prašymą LLG jau 49⁴ ar kito straipsnio tvarka.

Tuo pačiu siūlome patikslinti šiuo metu esantį neaiškų skirtumą tarp 46 straipsnio 2 dalies 1 punkto 2 sakinio:

„Tais atvejais, kai leidimas laikinai gyventi išduodamas arba keičiamas studijų paskutinių metų laikotarpiui, leidimas laikinai gyventi išduodamas arba keičiamas laikotarpiui, 3 mėnesiais ilgesniam negu numatomas studijų laikotarpis.“

ir 46 straipsnio 5 dalies:

„5. Paskutiniais mokymosi metais užsieniečiui jo prašymu leidimas laikinai gyventi gali būti pakeistas laikotarpiui, neviršijančiam 6 mėnesių termino, skaičiuojant nuo paskutinės mokymosi dienos.“

6. Teigiamai vertiname siekį atsisakyti užsieniečių studentų darbo ribojimo, nuolaidas LLG išdavimui ketinantiems studijuoti, nemokamą LLG pratęsimą baigus studijas, galimybes iškart būnant užsienyje aplikuoti dėl LLG.
7. Siekiant gerinti užsienio studentų padėtį Lietuvoje taip pat siūlome tobulinti LR sveikatos draudimo įstatymą. Studentai, turintys vizą ar laikiną leidimą gyventi turi iš savo lėšų apsidrausti privačiu sveikatos draudimu, tai kelia papildomų finansinių sunkumų ir administracinių iššūkių. **Siūlome, kad po vienerių studijų metų, studentams būtų apmokamas privalomasis sveikatos draudimas (PSD) valstybės lėšomis studijų ir darbo paieškos trukmei.** Panaši nemokamos sveikatos priežiūros sistema yra Danijoje⁴.

⁴ [Healthcare — Study in Denmark](#)

LIETUVOS STUDENTŲ SĄJUNGA

LITHUANIAN NATIONAL UNION OF STUDENTS

Prezidentas

Vytautas Kučinskas